

عملیات سایبری

و

حقوق بین الملل

نویسنده:

مارکو روستینی

مترجمان:

بیژن مرادی

مصطفی پاکریزاد

مهرداد بخششنده

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

بهار ۱۳۹۹

عنوان و نام پندیداور	عملیات سایبری و حقوق بین الملل / نویسنده مارکو روستینی؛ مترجمان بیژن مرادی، مصطفی جعفریزاده، مهرداد بخشند
مشخصات نشر	تهران، ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۹۷۸-۶۲۲-۶۷۸۰-۵۲۰-۴۲۲
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۷۸۰-۵۲۰-
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
پاداالت	عنوان اصلی: Cyber operations and the use of force in international law.
موضوع	کامپیوترها -- قوانین و مقررات
موضوع	Computers -- Law and legislation
موضوع	جرائم کامپیوتري
موضوع	Computer crimes
شناسه افزوده	مرادی، بیژن، ۱۳۹۸، مترجم
شناسه افزوده	بخشندۀ سلامت، مهرداد، ۱۳۹۰، مترجم
شناسه افزوده	جعفریزاده، مصطفی، ۱۳۹۹
شناسه افزوده	ایران، ارتش، دانشگاه فرماندهی و ستاد انتشارات دافوس
شناسه افزوده	Staff College, Dafoos Publisher & Iran. Army. Command
ردۀ بندی کسره	K564
ردۀ بندی دیجیتی	۲۹۲-۹۹۹
شماره کتابشناسی ملی	۶۱-۱۵۱۱

عنوان: عملیات سایبری رحمه حق بین الملل

نویسنده: مارکو روستینی

مترجمان: بیژن مرادی، مصطفی جعفریزاده، شهر ای بخشنده

ویراستار: سامان آزاد

ناظر ویراستار: حمید سجادی اصلی

ناظر چاپ: حمید همت

طرح روی جلد: علیرضا قانع

صفحه آرایی: محمد رودباری

ناشر: انتشارات دافوس

شماره کتاب: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۳۲۲

تاریخ نشر: بهار ۱۳۹۹

چاپ اول

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مدیریت چاپ، انتشارات و فصلنامه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۶۵۰,۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۷۰۴۸۶ - ۰۲۱-۱۴۱۹۱-۶۶۴۱۴۱۹۱

مسئولیت صحت مطالب بر عهده مؤلفین می باشد.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامنع است).

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۱	فصل یکم
۱۲	چکیده
۱۲	ظهور تهدیدات سایبری امنیت بین الملل
۲۱	رده بندی عملیات سایبری نظام: تعاریف و طبقه بندی
۳۱	قانون قابل اجرا: مسلح شدن سایبری کشهایها به دلیل سکوت قوانین
۵۹	فصل دوم
۶۰	مقدمه
۶۱	عملیات سایبری و ممنوعیت تهدید و استفاده از قوه قهریه در روابط بین الملل
۶۲	عملیات سایبری به عنوان "استفاده از قوه قهریه"
۷۴	حملات سایبری که به شدت زیرساخت های حیاتی را مختل کنند
۸۲	حملات سایبری کمتر از سطح استفاده از قوه قهریه
۸۶	عملیات سایبری و تهدید استفاده از قوه قهریه
۸۸	عملیات سایبری و قانون دفاع از خود
۹۷	دفاع پیش دستانه در برابر حمله مسلحانه قریب الوقوع با ایزار سایبری
۱۰۰	دفاع از خود در برابر حملات سایبری توسط بازیگران غیر دولتی
۱۰۹	ضرورت، تناسب و فوریت واکنش در دفاع از خود
۱۱۲	دفاع جمعی از خود در واکنش به حمله مسلحانه سایبری
۱۱۹	شواهد استاندارد موردنیاز برای اعمال دفاع از خود در برابر حملات اینترنتی
۱۲۶	اقدامات ضد عملیات سایبری خفیف تر از حمله مسلحانه

۱۳۲.....	فصل هفتم منشور سازمان ملل متحد و نقش شورای امنیت .....
۱۳۷.....	نتیجه‌گیری .....
۱۳۹.....	فصل سوم.....
۱۴.....	مقدمه .....
۱۴۲.....	عملیات سایبری در درگیری‌های مسلحانه بین‌المللی .....
۱۴۳.....	اعلان جنگ .....
۱۴۵.....	عمیقات سایبری "در بستر" درگیری مسلحانه بین‌المللی .....
۱۵۰.....	استاده از قوه فهریه" و "توسل به نیروی مسلح" .....
۱۵۹.....	بین کشورهای .....
۱۶۵.....	عملیات‌ایبری - رحیم اشغال با تصرف کامل توسط متخاصم .....
۱۷۱.....	عملیات‌های سایبری به نوان کشمکش‌های مسلحانه غیربین‌المللی .....
۱۷۲.....	ماده ۳ مشترک به نتوان یون‌هام، ۱۹۴۹ زنو .....
۱۷۵.....	خشونت مسلحانه طولانی .....
۱۷۷.....	نیازمندی سازمان .....
۱۸۰.....	بروتکل ۲ الحاقی .....
۱۸۲.....	عملیات سایبری به عنوان نقش‌ها و آشوب‌ها - حای .....
۱۸۳.....	نتیجه‌گیری .....
۱۸۵.....	فصل چهارم .....
۱۸۶.....	مقدمه .....
۱۹۸.....	تعهد به حملات مستقیم فقط علیه اهداف نظامی .....
۲۰۴.....	تعریف هدف نظامی .....
۲۰۶.....	مشارکت موثر در اقدام نظامی .....
۲۰۹.....	برتری قاطع نظامی .....
۲۱۴.....	افراد مورد هدف .....
۲۱۶.....	اعضای نیروهای مسلح یک دولت متخاصم .....

اعضای دیگر گروهها و نیروهای داوطلب متعلق به یک کشور متخاصم.....	۲۱۷
اعضای نیروهای مسلح یک بازیگر غیردولتی	۲۲۱
غیرنظامیانی که شرکت مستقیم در خصومت‌ها (سایبری) دارند	۲۲۵
غیرنظامیان همراه نیروهای مسلح	۲۲۵
کارکنان دفاع غیرنظامی	۲۲۵
قیام توده‌ها	۲۳۶
نیرنگ‌های جنگی و ممنوعیت پیمان شکنی	۲۴۰
ممنوعیت حرث بی‌ملاحظه	۲۴۲
وظیفه برای اتخاذ اقدامات احتیاطی	۲۵۵
اقدامات احتیاطی در برابر اثرات یا حمله	۲۵۵
اقدامات احتیاطی در برابر اثرات یا حمله	۲۶۱
عملیات سایبری بهعنوان چهار علیه مص قوانین درگیری مسلحانه	۲۶۶
فصل پنجم.....	۲۷۱
مقدمه	۲۷۲
قانون بی‌طرفی و بیامدهایش بر هدایت و اجرای عملیات سایبری	۲۷۹
عملیات سایبری از سوی سرزمنی بی‌طرف	۲۸۰
عملیات سایبری از طریق سرزمنی بی‌طرفی	۲۸۷
عملیات سایبری علیه یا با تاثیرات زیان بار اتفاقی بر کشور بی‌طرف	۲۸۹
استفاده از زیرساخت سایبری برای ارتباطات	۲۹۱
سایبر غالبیت‌های مرتبط به سایبری	۲۹۳
قانون بی‌طرفی و منسّور سازمان ملل	۲۹۸
چاره اندیشه در برآبر تهدی‌های قانون بی‌طرفی	۳۰۱
کنش‌های کوبنده و اقدامات متقابل غیرخشونت‌آمیز	۳۰۱
استفاده از نیروی جنبشی یا نیروی سایبری	۳۰۲
نتیجه‌گیری	۳۰۷

جنگ‌افزارهای نوآورانه همیشه کنجدکاوی طراحان نظامی را که کارشان پیش‌بینی وضعیت میدان نبرد آینده اند را برانگیخته است تا بدانند آینده میدان نبرد چگونه خواهد بود، چطور جنگ‌افزارهای جدید را به کار ببرند و چطور تأثیرش را بیشتر سازند. آیا جنگ‌افزار جدید احتمالاً تغییردهنده بازی^۱ جنگ خواهد بود؟ تحت یک قائد کلی، گفتگوها درباره چنین ماهیتی محدود به این است که آیا کشمکش‌های مسلحانه آخرین راهکار است؟ آیا تمایل دارند در داخل مرزها اتفاق بیفتد و آیا بدبیال شهرت‌اند؟

به طور کمی این نیست کل جامعه از آنها آگاه باشند. زمانی که درگیر می‌شوند، جامعه تمایلی ندارد که مسح را. طور کلی در دستان کارشناسان حرفه‌ای نظامی بگذارد. جامعه غیر نظامی در رداشت کلی، بر این باورند که بدبیال کشفیات جدید باشند، دیدگاه‌هایشان را بیان کنند، راهنمایی کرده و قانون‌گذاری کنند.

دلیل اینکه چرا بسیاری از مردم این چنین مشتاقانه غرق در سایبر هستند این است که امروزه تقریباً هر کسی به اینترنت و رایانه‌ای جتنامی دسترسی دارد. میلیون‌ها نفر از مردم درباره پدیده‌های هکری، فیشینگ (سایت اینترنتی) و استفاده از ویروس‌های بدافزاری و رایانه‌ای زیاد شنیده‌اند. ضربه‌های روحی ناش، از آنها برای قربانی هجوم سایبری (در زمان صلح) هر فردی را برمی‌انگیرد تا درین ماده از آن یاد بگیرد و به نتایج دور از دسترسی وارد شود.

لازم به یادآوری است که برخلاف سمار قابل توجه حملات سایبری گزآن شده در زمان صلح، هنوز کشمکش مسلحانه انفرادی از ویژگی‌های چنین حملاتی به وجود ندارد. برداشت برعکس نبوده است. با این حال، پیش از اینکه اولین نیر سایبری شلیک شود، آینه‌نامه Tallin Manual² قابل کاربرد در قانون بین‌الملل درباره جنگ سایبری را که سال ۲۰۱۳ با پشتیبانی ناتو منتشر شد، در دست داریم، آینه‌نامه‌ای که مناسب و مفید تشخیص داده شده‌است. کتاب حاضر که توسط دکتر مارکو روسبینی (Dr. Marco Rosini) تدوین شده است، کتابی نظاممند، به روز و تحلیلی آگاهانه از قانونی است که تاکنون به نگارش

¹ Game Changer

درآمده است. نویسنده، موضوع‌هایی که حاوی بحث‌های زیادی است را مطرح نموده است و تصویر روشنی از اینکه کجا عملیات سایبری در برابر قانون بین‌المللی کشمکش مسلحانه جواب می‌دهد را ارائه داده است.

پروفسور یورام دین استین

ژانویه ۲۰۱۴

Proffesor Yoram Dinstein

La Trobe از دانشگاه